

Državni izpitni center

M 1 8 1 2 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 11. junij 2018

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Špartanec Pavzanij je bil velik mož, toda muhast v vseh pogledih življenja: kakor se je namreč odlikoval v krepostih, tako je bil poln napak. Njegova najbolj slovita bitka je bila bitka pri Platajah. Kajti pod njegovim vodstvom je ne tako velika četa Grkov premagala satrapa Mardonija, Medijca po narodnosti, prvega med Perzijci, hrabrega in preudarnega, skupaj z dvesto tisoč pešaki, ki jih je posamično izbral, in dvajset tisoč konjeniki. In v tej bitki je padel tudi sam Mardonij. Ošaben zaradi te zmage je začel Pavzanij na veliko spletkariti in želeti še več (večje stvari). Toda najbolj so mu očitali, ker je v Delfih postavil zlat trinožnik z napisom, na katerem je bil tale stavek: da so bili pod njegovim vodstvom Perzijci premagani pri Platajah in da je daroval Apolonu darilo za to zmago. Špartanci so te besede odklesali in niso napisali drugega kot imena tistih mest, s pomočjo katerih so bili premagani barbari.

VR

Špartanec Pavzanij je bil velik mož, toda muhast v vseh pogledih življenja: kakor se je namreč odlikoval v krepostih, tako je bil poln napak. Njegova najbolj slovita bitka je bila bitka pri Platajah. Kajti pod njegovim vodstvom je ne tako velika četa Grčije pognala v beg kraljevega satrapa Mardonija, Medijca po narodnosti, prvega med Perzijci, hrabrega v boju in preudarnega, skupaj z dvesto tisoč pešaki, ki jih je posamično izbral, in dvajset tisoč konjeniki. In v tej bitki je padel tudi sam Mardonij. Ošaben zaradi te zmage je začel Pavzanij na veliko spletkariti in želeti še več (večje stvari). Toda najbolj so mu očitali, ker je iz plena v Delfih postavil zlat trinožnik, z napisom, na katerem je bil tale stavek: da so bili pod njegovim vodstvom barbari premagani pri Platajah in da je torej daroval Apolonu darilo za to zmago. Špartanci so te besede odklesali in niso napisali drugega kot imena tistih mest, s pomočjo katerih so bili premagani Perzijci.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkušemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																											
1	6	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="2">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak. Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>solebam (1. vrst.)</td> <td>1.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>impf.</td> <td>akt.</td> <td>metiri (2. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>haberem (2. vrst.)</td> <td>1.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>impf.</td> <td>akt.</td> <td>iussisse (8. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>pf.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>factus sum (5. vrst.)</td> <td>1.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>pf.</td> <td>akt.</td> <td>-</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>morem (7. vrst.)</td> <td>1.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>prez.</td> <td>pf.</td> <td>-</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike		Glagol	Analiza			Glagol	Analiza			Os.	Št.	Nak. Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	solebam (1. vrst.)	1.	sg.	ind.	impf.	akt.	metiri (2. vrst.)	inf.	prez.	pas.	haberem (2. vrst.)	1.	sg.	konj.	impf.	akt.	iussisse (8. vrst.)	inf.	pf.	akt.	factus sum (5. vrst.)	1.	sg.	ind.	pf.	akt.	-				morem (7. vrst.)	1.	sg.	konj.	prez.	pf.	-			
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																											
Glagol	Analiza			Glagol	Analiza																																																								
	Os.	Št.	Nak. Čas		Nač.	Oblika	Čas	Način																																																					
solebam (1. vrst.)	1.	sg.	ind.	impf.	akt.	metiri (2. vrst.)	inf.	prez.	pas.																																																				
haberem (2. vrst.)	1.	sg.	konj.	impf.	akt.	iussisse (8. vrst.)	inf.	pf.	akt.																																																				
factus sum (5. vrst.)	1.	sg.	ind.	pf.	akt.	-																																																							
morem (7. vrst.)	1.	sg.	konj.	prez.	pf.	-																																																							

Naloga	Točke	Rešitev																						
2	4	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>illum (2. vrst.)</td> <td>kazalni</td> <td>ak.</td> <td>sg.</td> </tr> <tr> <td>quid (4. vrst.)</td> <td>vprašalni</td> <td>ak.</td> <td>sg.</td> </tr> <tr> <td>nemini 6. vrst.)</td> <td>nedoločni</td> <td>dat.</td> <td>sg.</td> </tr> <tr> <td>hoc (8. vrst.)</td> <td>kazalni</td> <td>ak.</td> <td>sg.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	illum (2. vrst.)	kazalni	ak.	sg.	quid (4. vrst.)	vprašalni	ak.	sg.	nemini 6. vrst.)	nedoločni	dat.	sg.	hoc (8. vrst.)	kazalni	ak.	sg.
Zaimek	Vrsta	Analiza																						
		Sklon	Število																					
illum (2. vrst.)	kazalni	ak.	sg.																					
quid (4. vrst.)	vprašalni	ak.	sg.																					
nemini 6. vrst.)	nedoločni	dat.	sg.																					
hoc (8. vrst.)	kazalni	ak.	sg.																					

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	<p>Quinque naves a me oneratae sunt.</p>

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ akuzativ z infinitivom
	2	♦ da sem odnehal
4.2	1	♦ vezani particip
	2	♦ Ko sem postal sodedič (Ko sem bil postavljen za sodediča) ...
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev		
5.1	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	quid	vprašalni zaimek
		Glagolska oblika	dicam	Utemeljitev časa in naklona: konj. prez. za izražanje istodobnosti za sedanjim časom
5.2	4	♦		
		–	predmetni	
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	quia	podredni veznik
Skupaj	8	Glagolska oblika	Utemeljitev časa in naklona: ind. prez. za izražanje istodobnosti v sedanjosti	
		Stavčna funkcija	–	prislovnodoločilni (vzročni)

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	3	♦ Omnes sciunt magnam navem semper magnam fortitudinem habere.
6.2	4	♦ Trimalchio quaesivit e convivis, num putarent se defecisse .
Skupaj	7	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev
1.1	1	♦ B
1.2	1	♦ A
1.3	1	♦ C
1.4	1	♦ B
1.5	1	♦ B
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev						
2	5	♦ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">Avtor</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Marcial</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Seneka</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Tacit</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Svetonij</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Seneka</td></tr> </table>	Avtor	Marcial	Seneka	Tacit	Svetonij	Seneka
Avtor								
Marcial								
Seneka								
Tacit								
Svetonij								
Seneka								

Naloga	Točke	Rešitev
3	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Naloga	Točke	Rešitev
4	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85